

'Zomaar een dak'; 'ik wens jou'; Luc.10:25-37; Ps.146:5.6; Opw.378; 'Heer, ik wil U aanbidden'; 'k Stel mijn vertrouwen op de Heer, mijn God'; NLB425

Zie je mij?

1. Elkaar in de ogen kijken is heel belangrijk en kan veel oproepen! Probeer het maar eens... Bij een moordpartij op een school stopte de leerling pas met schieten toen hij een docente in de ogen keek. Vanmorgen gaat het er ook om wat er met ons gebeurt als we een ander zien, vooral iemand die (op een bepaald vlak!) kwetsbaar is.
2. Bij mensen die anders zijn is onze reactie soms weggijken, soms 'doodknuffelen', maar de Samaritaan leert ons vandaag een derde weg. Een groot accent in dit verhaal krijgt de gewonde, naamloze man. En vervolgens komen drie personen deze man onverwachts tegen. Wat doe je als er onverwachts iets op straat gebeurt? Wat doe je als je een ongeluk ziet op straat? Als je die persoon waar je niet zo makkelijk mee om kunt gaan tegen komt, of de straatkrantverkoper?
3. De priester die zijn werk doet bij de 'God van de barmhartigheid' **ziet** de gewonde man en loopt er met een grote boog omheen. Druk? Bang voor onreinheid? Bang voor dezelfde overvallers/risico? De Leviet – knechtje van de priester – **ziet** de gewonde man en loopt er met een grote boog omheen. Druk? Bang voor onreinheid? Bang voor dezelfde overvallers/risico? De Samaritaan, randfiguur (dus veel tijd?) **ziet** de gewonde man, wordt geraakt en handelt. Hij geeft die ander wat nodig is, laat hem in zijn waarde en gaat ook weer zijn eigen weg. Henri Nouwen leerde in zijn omgang met de zwaar gehandicapte Adam dat zij beiden (!) elkaar nodig hadden om echt mens te zijn!
4. Naast de noodzaak van 'barmhartige Samaritanen' om ons heen is het mooi om zelf barmhartige Samaritaan te zijn. Besef vooral dat we allemaal 'gewond op straat liggen' en de barmhartige God nodig hebben! Onze vraag 'ziet U mij?' wordt door Hem met 'ja, natuurlijk' beantwoord! Denk aan 'Ken je mij' van Trijntje Oosterhuis, naar Ps.139.
Om te onthouden: zie op naar God die omziet! Laat dat je motiveren om de ander te zien en om jezelf te laten zien aan de ander.

Gesprekspunt, kindfragment, citaten, Bijbelrooster

1. Krijg (meer) oog voor je naaste. Krijg (meer) oog voor wie de Heer voor je wil zijn. Durf te geven, te delen, te ontvangen.
2. 😊😊😊😊 v . . . d . k . nd . ren: fijn, hè, dat die ene m . n niet b . ng is en h . lpt! Hij lijkt op de H . . e J . . us. Die w . l ook g . a . g voor je zorgen! G s!
3. Nav Luc.10: 'jij hebt me zelfs geen raad gegeven, maar zwijgend redde je mijn leven. Doordat je in mijn naakt bestaan verbijsterd bij mij bent gebleven'
4. 'Toen ik voor de zoveelste maal tot volle tevredenheid van mezelf de wetgeleerde had uitgehangen en een aantal mensen in mijn paviljoen had geholpen en getroost, zogezegd mijn naastenliefde weer eens had botgevierd op een aantal mensen dat me nodig had, kwam er een absoluut ongelovige patiënt op me af, die het in haar leven zo rot had gehad, dat ik haar nooit zou kunnen troosten. Ze sloeg doodgemoedereerd haar armen om me heen en zei: en als jij het moeilijk hebt, kom je dan naar mij?'
5. 'Zie je hoe Jezus neerdaalt in onze ellende om ons te vinden waar we werkelijk zijn? Zie je het hoe Hij ons optilt uit de diepten der hel, uit het dodenrijk en hoe Hij ons thuisbrengt in het eeuwige Rijk? Daarom zijn er mensen die (gebrekkig) weten van wie zij de naaste zijn. Door Gods liefde is er onopvallend naastenliefde in de wereld'
6. 'In 't gelaat van de ander wordt een beroep gedaan op wat van Boven naar ons komt'
7. **Bijbelrooster: zondag** Luc.10:1-16; **maandag** Luc.10:17-24; **dinsdag** Luc.6:27-49 (36!); **woensdag** Lucas 5:17-26; **donderdag** Mat.25:31-46 (naaste!); **vrijdag** Amos 5:10-17 (idem); **zaterdag** Joh.8:30-59 (vs.48: hoe men over Samaritanen dacht).
Liefhebbers: Mat.22:34-46; Lev.19:17-18 + Deut.6:5; Num.5:2; Ef.4:32; Ps.72 (de ideale koning); Ez.34 (de goede Herder); Lucas 15 (het verlorene zoeken)

'Zomaar een dak'; 'ik wens jou'; Luc.10:25-37; Ps.146:5.6; Opw.378; 'Heer, ik wil U aanbidden'; 'k Stel mijn vertrouwen op de Heer, mijn God'; NLB425

Zie je mij?

Blok 1. Elkaar in de ogen kijken. Hoe spannend kan dat zijn.
Laten we het eens even proberen. Bij iemand die in je buurt zit.
Het liefst zonder te praten (even pauze....)

Ogen als spiegels van de ziel. Hoe intens, hoe mooi, hoe complex kan oogcontact zijn.
Ik las een verhaal over een gestoorde jongen die een school binnenstormde en in het rond begon te schieten. Er vielen heel wat doden.
Tot een docente van hem tegen hem riep: kijk me aan! Kijk me aan!
Hij keek, hij stopte en leverde zijn wapen in....

Vanmorgen gaat het niet alleen om kijken maar vooral ook om zien.
Echt zien wat er gebeurt, je daardoor laten raken en dan in beweging komen!

En op deze Ontdekzondag staan we er ook bij stil of jij iemand wel wilt zien die er geregeld buiten valt. Iemand met op een bepaald gebied een beperking.
En ik zeg nu alvast maar dat mensen 'met een beperking' zelf vaak heel goed zijn in het zien, voelen en 'proeven' wat er gebeurt.

Blok 2. Er zijn verschillende reacties mogelijk.

Eentje die veel mensen met een beperking zullen herkennen is dat ze voorbij gekeken worden. Dat iemand er niet goed raad mee weet. Maar doet alsof die ander niet gezien is. Je keek per ongeluk net de andere kant op of moest precies op dat moment even op je telefoon kijken...

Er is ook een andere reactie mogelijk.

Dat je ander overstelpt met aandacht. Dat je veel te vriendelijk bent en dat je van alles voor die andere mens wilt doen. En of je dit zal doen? En of je . En zal ik . En heb je nog behoefte aan. En ... Een soort van doodknuffelen. Daarmee laat je de ander niet in zijn waarde.

Er is een derde weg en die wordt ons vanmorgen via Jezus aangereikt door de Barmhartige Samaritaan. En er is nog meer te ontdekken in dit bijzondere Bijbelverhaal. Zeker ook over Jezus Zelf en onze relatie met Hem!

Opvallend in dit verhaal is dat de mensen geen naam krijgen.

Ze worden aangeduid met hun functie/hun beroep, en eentje alleen maar met zijn afkomst, een Samaritaan!.... En het slachtoffer op de weg heeft geen functie en geen naam. Maar wat is hij hier – functioneel! – een belangrijk iemand!

Want het hele verhaal dwingt ons ertoe om stil te staan bij hoe de omgeving met deze gewonde man omgaat.

Vervolgens kijken we tijdens dit Bijbelverhaal zelf ook constant in de spiegel.

Voordat we naar de priester, de leviet en de barmhartige Samaritaan gaan kijken, kijken we nog even naar ons zelf.

Sta eens stil bij hoe jij zelf omgaat met mensen die anders zijn dan jij bent.

Met mensen die op een bepaalde manier een beperking hebben.

Herken je jezelf in een van de manieren om met die ander om te gaan?

Voel je jezelf wel eens verlegen of opgelaten, of onzeker?

Het maakt ook vaak veel uit of je tijd en energie hebt om met elkaar om te gaan.

Zeker als mensen niet doorsnee zijn.

Hoe drukker wij zijn, hoe voller onze agenda is, hoe lastiger het is om onverwachts te reageren op wat er gebeurt op straat of om je heen.

Je gaat op het winkelplein snel een boodschap doen.
Je ziet iemand in een gangpad waarvan je weet dat er dit of dat speelt.
Even dat gangpad mijden is het makkelijkst want je hebt haast.
Je komt op het winkelplein en de vriendelijke straatkrantverkoper zegt je vriendelijk goede morgen. Dit keer maakt hij geen muziek maar wil graag een krant aan je verkopen. Wat doe je?
Rommelen in je tas? De andere kant opkijken?
Als ik geen krant wil kopen van hem vind ik het moeilijk om hem wel te groeten en aan te kijken, want dan voel ik me schuldig. Ik kijk dan weg...
En als het iemand is met een beperking?
Die je niet zo goed kan verstaan? Die er anders uitziet?
Die je niet zo goed begrijpt? Of die vaak dezelfde onderwerpen aanroert?
En soms nogal uitvoerig?
Voel je dan liefde? Neem je dan de tijd?
Los van alles: heb je door dat je zelf ook de nodige beperkingen hebt?
En sta gewoon eens even stil bij de volgende vragen.
Wat drijft je? Je eigen plannen? Je eigen drukte?
Of je discipel zijn in deze wereld?
En hoe combineer je dat dan als het leven wel heel druk en vol is?
Durf je er vandaag eens even bij stil te staan?
Jij, die geroepen bent om deze wereld in Gods naam aangenaam te maken? Nu al....
En mag dat ook wat kosten, bijv. aan tijd?

Blok 3. Terug naar het verhaal. Een gelijkenis van Jezus.
De priester heeft zijn dienst gedaan in de tempel.
Heeft offers gebracht, misschien nog wat Torah-les gegeven over Gods geboden.
Hij heeft zijn mooie taak gedaan voor de 'God van de barmhartigheid'.
Nu weer naar huis, naar moeders de vrouw en naar je andere werkzaamheden.
En dan opeens.... Zo'n gewonde man op de grond overkomt je. Dat is niet gepland.
Je schrikt. Je weet niet precies wat er aan de hand is.
Het is hier ook zo'n gevaarlijke route!
Straks zitten die rovers nog steeds ergens achter de struiken....
En wat als hij bloedt en misschien zelfs al dood is. Dan loop je zomaar kans te zondigen, als hij onrein is en je hem aanraakt....
We lezen dat deze priester de gewonde man wel ZIET maar er vervolgens met een grote boog omheen gaat. Ik maak geen vuile handen. Ik heb het al zo druk....
Hij bedenkt vast een mooi excuus.
Daarna komt de Leviet.
Precies hetzelfde verhaal. Als knecht/hulp van de priester heeft hij ook mooi werk gedaan. En hij denkt nog na over het mooie contact met de priester.
Ook hij ZIET de gewonde man en gaat er met een wijde boog omheen.
Ik heb hem niet gezien. Ik maak geen vuile handen. Laat een ander het maar doen...

Dan komt de Samaritaan langs. De mensen die naar Jezus aan het luisteren waren wisten dan wel hoe laat het was. Dat waren niet zulke beste lui.
Je gaat niet met ze om want waar je mee omgaat, daar word je mee besmet.
Als de priester en de Leviet met een wijde boog om deze gewonde man heenlopen, dan toch zeker deze Samaritaan....
En wat gebeurt er? Ja, we kennen het verhaal maar het blijft prachtig!
Ook de Samaritaan ziet deze man en het raakt hem.
Hij verzorgt hem met olie, in die tijd een soort medicijn, zeg maar.
Hij verbindt de man, zet hem op zijn eigen rijdier en brengt hem naar een herberg.
Vraagt of hij daar mag opknappen.

Vertelt dat hij nog een keer terugkomt en als het meer heeft gekost, dan betaalt hij dat nog achteraf. Hoe mooi is dat!

Het is een gelijkenis, een verhaal dus je kunt niet alles één op één overzetten maar soms is het wel mooi om daar toch nog even wél op door te gaan.

Ik hoor deze Samaritaan niet mopperen over de onvoorzichtigheid van de gewonde man.

Had toch een andere route genomen! Je weet toch dat het daar gevaarlijk is?

Eigen schuld, dikke bult.

En nog iets: hij pampert hem niet eindeloos.

Hij laat die man zelf iemand zijn.

Zorgen jullie voor hem. Ik ga verder met mijn eigen leven en als hij weer opgeknapt is kan hij ook weer zijn eigen leven leiden.

Dan is die man vervolgens weer zelf verantwoordelijk voor hoe hij zijn leven leidt.

Diepe betrokkenheid maar als het weer kan de ander weer vooral zelf zijn gang laten gaan.

Zo laat je hem (of haar) ook in zijn (of haar) waarde.

En wat je hieraan over mag houden is dat je zo gelijkwaardig bent.

Dat je elkaar nodig hebt. Soms heb jij de ander nodig. Soms andersom.

Aan elkaar gegeven. Allemaal schepsel van God!

En via Henri Nouwen kunnen we nog iets anders leren.

Henri Nouwen was een beroemde spreker, schrijver en professor.

Op een bepaald moment is hij gestopt met dat werk en is hij gaan zorgen voor Adam, iemand die leefde met ernstige beperkingen.

Henri trok met Adam op en schrijft in zijn boek over Adam (hij kan het toch niet laten, dat schrijven...) dat Adam juist ook heel veel voor hém betekent.

Juist door zijn beperkingen dwong hij Henri om tot rust te komen.

Om échte aandacht te schenken. Om Adam te zien.

Als hij met zijn gedachten ergens anders was of zich eigenlijk nog heel druk en onrustig voelde, dan reageerde Adam daarop.

Wat heeft Adam mij geholpen om te ontdekken hoe ik in het leven sta!

Laat dat voor vandaag voor ons een belangrijke les zijn.

Als je geeft ontvang je ook, en andersom.

Wat mooi als er in een geloofsgemeenschap er verschillen zijn.

Als de ander door zijn beperking laat zien dat niet alles maakbaar is.

Als een ander je dwingt rustiger aan te doen of anders te doen dan je eigenlijk zou willen.

Als de ander je dwingt om af en toe 'adem te halen' en te zien.

Wat is dat vormend! Wat kun je als geloofsgemeenschap groeien als je allemaal anders bent. Als je creatief moet zijn/worden om elkaar mee te nemen onderweg in Gods Koninkrijk. Het vraagt om tijd, om aandacht, om de ander te zien!

Het ander van de ander te gaan waarderen.

Met een mooi citaat van Hans Andreus:

'Jij bent zo mooi anders dan ik. Natuurlijk niet meer of minder maar zo mooi anders.

Ik zou je nooit anders dan anders willen'.

Nog even een uitstapje naar de verteller van deze gelijkenis.

Naar Jezus die in gesprek is met een soort priester/leviet. Een wetgeleerde.

Die vroeg naar de bekende weg.

Wat moet ik doen om deel te krijgen aan het eeuwige leven?

Dat is me nogal een vraag... Belangrijk toch?

Jezus stelt een vraag terug. Een methode die Hij vaker toepast.

De wetgeleerde weet het antwoord natuurlijk wel: Heb God lief en uw naaste als Uzelf.

Ergens anders leert Jezus en in navolging van Hem Paulus dat je hiermee het eeuwige leven niet verdient omdat het dan ook helemaal volmaakt moet zijn.

En dat dit ons niet lukt. Hier op aarde.

Denken dat je gered wordt doordat je je houdt aan de wet maakt onrustig en onzeker.

Want je weet nooit wanneer het goed genoeg is. En ... het is ook nooit goed genoeg.

We zijn Jezus niet!

Een betere route is het om te beseffen dat wij allemaal hetzelfde zijn in een bepaald opzicht. Namelijk dat we gewond op de grond liggen, zoals deze gewonde man.

Dat is een beeld voor hoe het er met ons, zondige mensen, voorstaat.

Niet in staat om op te staan als de goede Herder, de barmhartige Hogepriester, als de Barmhartige God ons niet te hulp komt.

Maar als we Hem eerbiedig om hulp vragen dan is Hij er. Als we vragen 'ziet U mij ook in mijn kwetsbaarheid?', dan zegt Hij : ja, natuurlijk!'

Je wordt gered niet door goede werken, maar uit genade. Door geloof!

Dat mag je weten, in leven en in sterven!

Om te onthouden.

Richt je op God. Zie op naar Hem, ongeacht hoe je leven eruit ziet.

Met een zichtbare of onzichtbare beperking. Met je verwardheid soms en je intense geluk op een ander moment. Geloof dat God naar je omziet.

Laat dat iets met je gaan doen. Dat je de ander gaat zien, wie hij of zij ook is!

En als je zelf ergens last van hebt: laat dat ook zien aan een ander.

Daar wordt deze wereld mooier van! Amen.